

Czerwiec na rynkach

Czerwiec okazał się bardzo zmiennym miesiącem. Indeks MSCI World spadał w pewnym momencie o ponad 5% w stosunku do końca maja, jednak w dalszej części miesiąca odrobił część strat i ostatecznie zakończył czerwiec na poziomie tylko o 1,7% niższym niż przed miesiącem. S&P500 spadł o 1,8%, europejski DJ Stoxx50 o 0,5%, a indeks rynków wschodzących MSCI Emerging Markets spadł o 1,9%. Jedynie japoński Nikkei wzrósł o 1,3%.

Grecja ponownie w centrum uwagi

Po raz kolejny tematem przewodnim wśród inwestorów były wydarzenia wokół Grecji. Od początku miesiąca na rynek napływały doniesienia o zbliżającej się restrukturyzacji zadłużenia i bankructwie Grecji. Upadłość Grecji niesłaby oczywiście za sobą duże straty dla systemu bankowego. Jednak groźniejsze i trudniejsze do przewidzenia byłoby rozprzestrzenienie się problemów na pozostałe państwa UE i wpływ na europejską gospodarkę. Duże zaangażowanie Komisji Europejskiej, Europejskiego Banku Centralnego (ECB) oraz MFW w rozwiązanie tego problemu pozwalają zakładać, że regulatorzy nie dopuszczą do realizacji czarnego scenariusza. Wydarzenia te są jednak bezprecedensowe i nie ma przykładów z przeszłości na ich rozwiązanie, stąd też panująca niepewność na rynku. Rynki i instytucje dochodzą do kolejnych rozwiązań krok po kroku, jednak jest to proces. Pod koniec miesiąca został zaproponowany model restrukturyzacji zadłużenia Grecji, który odsuwa w czasie spłatę zadłużenia, oraz włącza inwestorów prywatnych – posiadaczy greckich obligacji – do wzięcia na siebie części strat. Grecki rząd przegłosował też program oszczędnościowy, który redukuje deficyt. Co szczególnie ważne, przyjęcie programu było warunkiem otrzymania kolejnych transz finansowania z ECB, KE i MFW.

Dane makroekonomiczne w czerwcu nie wspierały rynków. Informacje z amerykańskiego rynku pracy okazały się dużo gorsze niż oczekiwania analityków, a amerykańskie i europejskie indeksy wyprzedzające koniunkturę, jedynie nieznacznie wzrosły po relatywnie silnych majowych spadkach.

Ceny ropy w dół

Wydarzeniem na rynku surowcowym było spotkanie szefów państw członkowskich OPEC i jego konsekwencje. Po raz pierwszy brak było jednogłośnie członków, czy podnieść produkcję, czy utrzymać ją na obecnym poziomie. W odpowiedzi na niezdecydowanie oraz by przeciwdziałać wysokim cenom ropy, International Energy Agency (IEA) reprezentująca konsumentów ropy (głównie państwa rozwinięte) zdecydowała się uwolnić na rynek 60 mln baryłek ropy w ciągu następnego miesiąca. W reakcji cena ropy spadła o prawie 4 USD. Na przestrzeni miesiąca cena ropy amerykańskiej WTI spadła o 7,6% z 103 USD na 95,5 USD, a ropy Brent o 4% z 117 USD na 114,5 USD za baryłkę. Cena złota pozostaje wysoka: spadła tylko o 2,3% do 1 500 USD za uncję. Cena miedzi wzrosła do 9 450 USD za tonę.

W regionie spokojniej

Po silnych spadkach w maju (między innymi w Turcji i w Rosji), czerwiec przyniósł lekkie uspokojenie. Zarówno giełda turecka jak i rosyjska nie odnotowały większych zmian m/m. Nieco słabiej radziły sobie giełdy w Czechach i na Węgrzech, które spadły o odpowiednio 1,9% i 2,9%.

W Turcji wyniki wyborów okazały się w zasadzie zgodne z oczekiwaniami. Wygrała je rządząca dotychczas Partia Sprawiedliwości i Rozwoju (AKP) premiera Recepta Erdogana. Partia ta zdobyła 326 miejsc w 550 osobowym parlamencie.

Rynki cały czas czekają co zrobi rząd, aby nieco przyhamować bardzo silnie pędzącą gospodarkę. PKB w Turcji w pierwszym kwartale wzrósł aż o 11% rok do roku, przy oczekiwaniach na poziomie 9,5%.

W Polsce dominował kolor czerwony

Czerwiec przyniósł kontynuację minorowych nastrojów na warszawskim parkiecie. Dalsze obawy o stan finansów Grecji oraz nie najlepsze informacje dotyczące perspektyw sytuacji gospodarczej zarówno w ujęciu globalnym, jak i lokalnym wygenerowały kolejny impuls zwiększający awersję do ryzyka. Jednakże, końcowa faza miesiąca przyniosła odreagowanie i pozwoliła indeksom na odrobienie części strat. Było to konsekwencją przegłosowania przez grecki parlament programu oszczędnościowego i tym samym zażegnania obaw co do rozprzestrzenienia się kryzysu na kolejne kraje Unii Europejskiej w najbliższym czasie.

W ostatecznym rozrachunku wszystkie podstawowe indeksy GPW straciły w czerwcu na wartości. Największa przecena sięgnęła indeksu małych spółek, sWIG80, który zanurkował o 5,4%. Indeks WIG20 oraz mWIG40 spadły o odpowiednio 3,5% i 3,7%, z kolei wskazania indeksu szerokiego rynku WIG zniżkowały w skali miesiąca o 3,2%.

Miniony miesiąc obfitował w wydarzenia na rynku fuzji i przejęć:

- » rozstrzygnięty został wyścig o przejęcie udziałów w Polkomtelu, a jego zwycięzcą został Zygmunt Solorz-Żak;
- » Grupa PBG zawarła przedwstępną umowę nabycia ponad 50% akcji Fabryki Kotłów Rafako, oferując cenę za jedną akcję raciborskiej spółki o ponad 65% wyższą od kursu z dnia poprzedzającego ogłoszenie transakcji
- » Zakłady Azotowe w Tarnowie-Mościcach wezwały do sprzedaży 66% akcji Zakładów Chemicznych Police.

Warto także odnotować, że w czerwcu finalizowane były prace dotyczące oferty publicznej Jastrzębskiej Spółki Węglowej, której debiut na GPW odbędzie się 6 lipca. Skarb Państwa pozyska z oferty blisko 5,4 mld zł.

Liczby czerwca

Dane	Kraj / region	Dane za okres:	Dynamika lub wartość	
			aktualna	poprzednia
Wskaźnik aktywności na rynku usług (ISM)*	USA	Maj	54,6	52,8
Indeks PMI przemysłu	Euroland	Czerwiec	52,00	54,80
Sprzedaż domów na rynku wtórnym	USA	Maj	4,81 mln	5,00 mln
Indeks zaufania konsumentów**	USA	Czerwiec	58,50	60,80
Sprzedaż detaliczna	Polska	Maj	13,8%	18,6%

* Wskaźnik mierzący bieżącą aktywność działów zakupów w przedsiębiorstwach nieprodukcyjnych. Wartość wskaźnika powyżej 50 oznacza wzrost aktywności przedsiębiorstw w sferze zakupów, natomiast wartość poniżej 50 oznacza jej spadek. W efekcie, wartość wskaźnika na poziomie przekraczającym 50 może sugerować, że gospodarka wejdzie lub będzie utrzymywać się na ścieżce wzrostowej, a wartość poniżej 50 może sugerować początek (lub odpowiednio kontynuację) recesji w nadchodzących miesiącach.

** Indeks zaufania konsumentów (The Conference Board Consumer Confidence Index) – wskaźnik obliczany na podstawie comiesięcznej ankiety wśród gospodarstw domowych; obejmuje ocenę bieżącej kondycji gospodarstwa domowego oraz oczekiwań co do jej zmiany za 6 miesięcy (rok 1985 = 100).

Informacje dotyczące stanu polskiej gospodarki, które opublikowano w czerwcu, sugerują poprawę koniunktury, zarówno w branżach opierających się na eksporcie, jak i tych dostarczających towary i usługi konsumpcyjne. Stopniowo poprawia się aktywność inwestycyjna przedsiębiorstw. Rośnie również presja inflacyjna – jak dotąd głównie ze strony podażowej – za sprawą drożejących surowców i żywności.

Fundusz płac w przedsiębiorstwach wzrósł o 7,8% w porównaniu do maja zeszłego roku, na co złożyły się wzrost przeciętnego wynagrodzenia (o 4,1% rok do roku) i zatrudnienia (3,6% rok do roku). Stopa bezrobocia spadła do 12,2% w wyniku efektu sezonowego - w miesiącach wiosennych spada bezrobocie, gdyż zatrudnienie znajdują pracownicy tymczasowi (np. w budownictwie czy rolnictwie).

Inflacja roczna mierzona wskaźnikiem cen dóbr konsumpcyjnych (CPI) wyniosła w maju 5% rok do roku, wobec 4,5% w kwietniu. W skali miesiąca ceny wzrosły o 0,6%. Dane inflacyjne znacznie przekroczyły prognozy. Ostatni raz inflację na poziomie 5% notowano w 2001 roku. W kierunku dalszego wzrostu cen oddziaływały głównie składniki podażowe: rosnące ceny paliwa i żywności. Dodatkowym czynnikiem, który wpłynął na wzrost inflacji w maju, były ceny odzieży i obuwia. W tej kategorii wzrost cen wyniósł 0,9% w porównaniu do maja ubiegłego roku – pierwszy wzrost od końca 2001 roku.

Obligacje w dół – zdecydowała końcówka miesiąca

Czerwiec przyniósł spadki cen na największych rynkach długu. W przeciągu całego miesiąca rentowność amerykańskich 10-latek wzrosła z 3,06% do 3,16%, a 10-letnich Bundów (niemieckich obligacji skarbowych) pozostała bez zmian na poziomie 3,02%. W pierwszej części miesiąca niemieckie obligacje umacniały się w związku z niepewnością dotyczącą sytuacji w Grecji. Jednak w ostatnim tygodniu czerwca, po informacjach o dobrowolnym udziale francuskich banków w restrukturyzacji greckiego zadłużenia, rynki się uspokoiły, co skutkowało odwrótem od bezpiecznych aktywów i rentowności w Niemczech „powędrowały do góry”. Dodatkowym argumentem sprzyjającym obniżce cen obligacji były wypowiedzi prezesa ECB – J. C. Tricheta, sugerujące podwyżkę stóp procentowych na posiedzeniu 7 lipca.

Materiał jest prezentowany w celach informacyjnych i nie powinien być wyłączną podstawą podejmowania decyzji inwestycyjnych.

Niniejszy dokument nie może być kopiowany, cytowany lub rozpowszechniany w jakikolwiek sposób bez uprzedniego pisemnego zezwolenia wyżej wskazanych podmiotów. Informacje zawarte w dokumencie są dobierane zgodnie z najlepszą wiedzą jego autorów i pochodzą ze źródeł uznawanych za wiarygodne, jakkolwiek autorzy nie gwarantują ich dokładności i kompletności.

Autorzy nie ponoszą odpowiedzialności za skutki decyzji inwestycyjnych podjętych wskutek interpretacji powyższego dokumentu. Przed dokonaniem inwestycji w fundusze inwestycyjne Arka należy zapoznać się z Prospektem Informacyjnym dostępnym na stronie www.arka.pl.